

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ

1/2014

гр.София, 12 май 2015 год.

Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия, в съдебно заседание на 29 април 2015 година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК,

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и

ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:

КРАСИМИР ВЛАХОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛИ

на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА

И.Ф. ДОБРИЛА ВАСИЛЕВА

И.Ф. ТАНЯ МИТОВА

И.Ф. ПЛАМЕН СТОЕВ

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА	17. АЛБЕНА БОНЕВА
2. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА	18. СВЕТЛА ДИМИТРОВА
3. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА	19. БОНКА ДЕЧЕВА
4. БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА	20. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА
5. СТОИЛ СОТИРОВ	21. ЖИВА ДЕКОВА
6. МАРГАРИТА СОКОЛОВА	22. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА
7. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА	23. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА
8. СВЕТЛА ЦАЧЕВА	24. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА
9. ЛЮБКА БОГДАНОВА	25. ВАСИЛКА ИЛИЕВА
10. ВЕСКА РАЙЧЕВА	26. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА
11. ЗЛАТКА РУСЕВА	27. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА
12. ДИЯНА ЦЕНЕВА	28. ОЛГА КЕРЕЛСКА
13. МАРИЯ ИВАНОВА	29. ЗОЯ АТАНАСОВА
14. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА	30. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ
15. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА	31. ВЕСЕЛКА МАРЕВА
16. МАРИО ПЪРВАНОВ	32. БОРИС ИЛИЕВ

33. БОЯН ЦОНЕВ
34. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА
35. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ
36. ЛЮБКА АНДОНОВА
37. ГЕРГАНА НИКОВА
38. МАЙЯ РУСЕВА
39. ВАНЯ АТАНАСОВА

при участието на секретаря Борислава Лазарова
постави на разглеждане тълкувателно дело № 1 по описа за 2014 г. на
Общото събрание на Гражданска колегия
докладвано от съдия СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА

Тълкувателно дело № 1/2014г. е образувано с разпореждане на
Председателя на ВКС на РБ от 17.01.2014г.на основание чл.128 ал.1
ЗСВ по предложение на състав на Трето гражданско отделение на ВКС
с определение от 17.12.13г.по гр.дело № 4325/2013г.,производството по
което е спряно на основание чл.292 ГПК,за постановяване от ОСГК на
тълкувателно решение по следния въпрос:

Какъв е давностният срок за предявяване на иска за възстановяване на предишната работа - 2-месечен по чл.358 ал.1 т.2 предл.последно КТ ,или общият 3-годишен по чл.358 ал.1 т.3 КТ.

Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд ,за да се произнесе съобрази следното:

Поставеният правен въпрос е разрешаван противоречиво в постановени по реда на чл.290 ГПК решения на ВКС,като са застъпени следните становища:

Според едното становище искът за възстановяване на работа по чл.344 ал.1 т.2 КТ е обусловен от прекратяването на трудовото правоотношение от страна на работодателя. Предмет на този иск е незаконността на уволнението и произтичащата от това последица на неоснователно прекратяване на трудовия договор,поради което за предявяване на иска е приложим 2-месечният срок.

Според другото становище искът за възстановяване на предишната работа,като такъв със самостоятелно значение спрямо този за отмяна на незаконното уволнение,доколкото последният е уважен,може да се предяви на общо основание в 3-годишен срок по чл.358 ал.1 т.3 КТ,който важи за всички останали трудови спорове.Мотивите са,че искът за възстановяване на работа е акцесорен спрямо главния – за отмяна на заповедта за уволнение и признаване на уволнението за незаконно,но е самостоятелен иск и се ползва със самостоятелен давностен срок относно предявяването му.Предвидените в КТ срокове относно исковете по трудови спорове,визирани в разпоредбата на чл.358 ал.1 КТ са самостоятелни и са относими само към съответните основания – т.2 от разпоредбата - по спорове за прекратяване на трудовото правоотношение – двумесечен срок и т.3 – тригодишен – по всички останали трудови спорове.Направен е извод,че искът за

възстановяване на предишната работа може да се предяви в 3-годишния срок по чл.358 ал.1 т.3 КТ.

Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд намира за правилно първото становище по следните съображения:

Специалната уредба в материята на трудовото правораздаване предполага специална давност за предявяване на исковете по трудови спорове, което е продиктувано от изискването за по-голяма бързина в уреждането на трудовите отношения, с които са свързани ежедневни и жизненоважни интереси на страните. Именно и поради това законодателят е предвидил исковете по трудови спорове да се разглеждат по реда на бързото производство – чл.310 и сл. ГПК. Съгласно разпоредбата на чл.358 ал.1 т.2 КТ исковете по спорове за отмяна на дисциплинарно наказание „предупреждение за уволнение”, изменение на мястото и характера на работата и прекратяване на трудовото правоотношение се предявяват в 2-месечен срок. Искът по чл.344 ал.1 т.2 КТ за възстановяване на предишната работа е обусловен от прекратяване на трудовото правоотношение от страна на работодателя и е правно средство за защита срещу незаконното уволнение. Правната уредба на исковете по чл.344 ал.1 т.1 и т.2 КТ е в глава XVI „Прекратяване на трудовото правоотношение”, раздел IV „Защита срещу незаконно уволнение”. Те представляват искове за оспорване законността на прекратяването на трудовото правоотношение. Искът по чл.344 ал.1 т.2 КТ има конститутивен характер – с него се упражнява субективно преобразуващо право да се възстанови съществуването на прекратеното трудово правоотношение между работника или служителя и работодателя. Това право възниква от незаконното уволнение. Без признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна правото на възстановяване на предишната работа не съществува. Следователно искът за възстановяване на заеманата преди уволнението работа е един от исковете за защита срещу незаконно уволнение, т.е. иск свързан с прекратяване на трудово правоотношение и следва да се предяви в двумесечния срок по чл.358 ал.1 т.2 КТ. По житейски и икономически причини общият тригодишен давностен срок би бил твърде дълъг за работника, както и би поставил работодателя в неизгодно положение/например във връзка със задължението му за заплащане на осигуровки за времето до възстановяване на работника на предишната работа/.

По изложените съображения Общото събрание на Гражданската колегия на Върховния касационен съд на основание чл.292 ГПК

Р Е Ш И :

Давностният срок за предявяване на иска за възстановяване на предишната работа с правно основание чл.344 ал.1 т.2 КТ е двумесечен по чл.358 ал.1 т.2 предл.последно от Кодекса на труда.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК,
ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ .....

ПРЕДСЕДАТЕЛИ
на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА.....
И.Ф. ДОБРИЛА ВАСИЛЕВА.....
И.Ф. ТАНЯ МИТОВА.....
И.Ф. ПЛАМЕН СТОЕВ.....

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА.....	21. ЖИВА ДЕКОВА.....
2. КАПКА ЮСТИНИЯНОВА.....	22. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА.....
3. ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА.....	23. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА.....
4. БРАНИСЛАВА ПАРВОВА.....	24. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА.....
5. СТОИЛ СОТИРОВ	25. ВАСИЛКА ИЛИЕВА.....
6. МАРГАРИТА СОКОЛОВА.....	26. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА.....
7. ЦЕНКА ГЕОРГИЕВА.....	27. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА.....
8. СВЕТЛА ЦАЧЕВА.....	28. ОЛГА КЕРЕЛСКА.....
9. ЛЮБКА БОГДАНОВА.....	29. ЗОЯ АТАНАСОВА.....
10. ВЕСКА РАЙЧЕВА.....	30. ВЕЛИСЛАВ ПАРВОВ.....
11. ЗЛАТКА РУСЕВА.....	31. ВЕСЕЛКА МАРЕВА.....
12. ДИЯНА ЦЕНЕВА.....	32. БОРИС ИЛИЕВ.....
13. МАРИЯ ИВАНОВА.....	33. БОЯН ЦОНЕВ.....
14. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА.....	34. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА.....
15. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА.....	35. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ.....
16. МАРИО ПЪРВАНОВ.....	36. ЛЮБКА АНДОНОВА.....
17. АЛБЕНА БОНЕВА.....	37. ГЕРГАНА НИКОВА.....
18. СВЕТЛА ДИМИТРОВА.....	38. МАЙЯ РУСЕВА.....
19. БОНКА ДЕЧЕВА.....	39. ВАНЯ АТАНАСОВА.....
20. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА.....	